

Pyhäkön lamppu

Suomen Luther-säätiön
tiedotuslehti 1 / 2006

“Eikä Jumalan lamppu
ollut vielä sammunut “ 1. Sam. 3:3

Yhteinen matka kristityksi

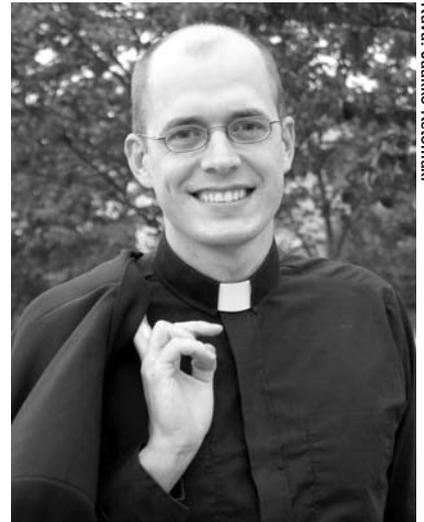
”Kristityksi ei synnytä, kristityksi tehdään.” Nämä sanat lausui kirkkoisä Tertullianus 200-luvun alussa. Kysymys, miten kristittyjä ’tehdään’ ei esiinny vain kaukana lähetyskentillä, vaan kaikkialla läntisissä kirkossa. Kaikki jo myöntävät, että olemme palaamassa esikonstantinolaiseen aikaan, jolloin kristinusko ei ollut valtiovallan suojeluksen turvin ylivertaisen hallitsevassa asemassa, vaan kilpailutilanteessa uskonnollisuuden markkinoilla jopa vähemmistönä ja vainottuna. Tämä on totta Suomessa, ei vielä rakenteellisessa mielessä, mutta kyllä jo kansan uskonnollisten käsitysten ja elämäntapojen puolesta. Siksi uudestaan eri kirkkokunnissa on tutkittu, miten ennen 300-luvun taitetta kristityksi tultiin. On otettu selvää, mitä kasteopetuksella, katekeesilla, ymmärrettiin ja ennen kaikkea miten sitä pidettiin. Meillä katekeesi tapahtuu kasteen jälkeen, minkä tarkoituksena on, että kastettu uskolla omistaa ja todeksi elää kasteessa saamaansa lahjaa. Mainitsen lyhyesti kolme seikkaa, jotka varhaisessa kirkossa oli korostetusti esillä.

Katekeesi on matka, ei hetkellinen tapahtuma. Kun evankeliumi Kristuksesta murtautui juutalaisten keskuudesta pakanoiden pariin, muutos oli valtava. Vielä helluntaina Jerusalemissa yhden saarnan seurauksena kastettiin tuhansia. Mutta Apostolien teot ei kerro pakanoiden parissa yhdestäkään joukkokääntymyksestä. Miksi? Koska pakanat eivät tunteneet kirjoituksia. Toisin kuin juutalaisilla heillä ei ollut valmiina kertomuksia ja käsitteitä eli perustuksia, johon Messias-saarnan saattoi laskea. Siksi Paavali joutui vuosikausia Korintin kaltaisessa monikulttuurisessa suurkaupungissa kuljettamaan ihmisiä kädestä pitäen sisälle evankeliumiin. Suomessa me emme enää elä Jerusalemissa vaan Korintissa. Aikaisemmin herätysaikoina armoitettujen saarnaajien ja julistajien seurauksena kääntyi lyhyessäkin ajassa suuria määriä ihmisiä. Päätietä vaihtui Hengen voimasta sydämen uskoksi. Väittäisin, ettei tämänkaltaisia herätyksiä ole enää luvassa. Miksi? Koska kasvavalle sukupolvelle kristinuskon perusteet ovat täysin hukassa. Heidän

päässään ei ole Raamatun kertomuksen maisemia eikä Katekismuksen antamia käsitteitä, jotka voisivat hetkessä muuttua sydämen uskoksi. On siis nähtävä, että aikamme ihmisten johdattaminen Kristuksen tuntemiseen on yhä suuremmassa määrin matka ja prosessi, joka vaatii aikaa ja yksilöllistä huomiota. Nopeita tuloksia ei ole tarjolla.

Katekeesi on koko ihmistä, ei vain ymmärrystä koskettava. Aikaisemmin painotus kristillisessä opetuksessa on nähty ennen kaikkea kristillisen tiedon kaatamisena ihmisten päähän. On haluttu koskettaa ihmisen ymmärrystä. Onhan historiassamme katekismus ja lukemaan opetteleminen kulkeneet luokkahuoneessa käsikädessä. Varhaisessa kirkossa katekeesi ymmärrettiin kokonaisvaltaisesti. Kyse ei ollut vain informaatiosta vaan formaatiosta, koko ihmisen muovaamisesta. Paikka ei ollut luokkahuone, vaan ennen kaikkea seurakunnan pyhäkkö. Aivan kuten ensimmäisinä vuosisatoina, ihmisillä nykyään ei ole hukassa vain hengelliset termit ja uskon perustiedot, vaan myös heidän koko elämänsä on sotkussa. Yhä harvemmalla on mallia kristillisestä avioliitosta ja vanhemmuudesta, oikeasta tai väärästä, selvää kuvaa itsestään Jumalan luomana miehenä tai naisena, käsitystä elämän pyhyydestä niin sen alku- kuin loppupäässä jne. Tarvitaan aikaa ja monitasoista kohtaamista, jotta Jumalan sana saa vaikuttaa ihmisen ymmärrykseen, tunteisiin ja toimintaan.

Katekeesi on yhteisöllinen. Varhaisessa kirkossa ymmärrettiin, että kristityksi kääntymisen merkitys niin ajattelun kuin elämäntavan muuttumisesta. Vaikka ei eristäydytty maailmasta selvästi, nähtiin, että kääntynyt oli tullut uuden kansan jäseneksi. Hän oli saanut uuden perheen, jossa hänellä oli sisaria ja veljiä – ei näitä perhesiteitä ilmaiseksi turhaan käytetty. Keskeistä matkalla kristityksi koko ihmistä koskevassa prosessissa oli yhteisön eli seurakunnan merkitys. Katekeesi tapahtui seurakunnan keskellä sen liturgisen elämän yhteydessä. Nimetty kummi auttoi

Kuva: Jaakko Keiminki

TEKSTI: JUHANA POHJOLA
Suomen Luther-säätiön Dekanaani

henkilökohtaisesti kasteoppilasta matkallaan kristityksi mutta koko seurakunta esimerkillään ja uskonharjoituksellaan muovasi kasteoppilaasta kristittyä. Aivan kuten perheessä nuorimmat lapset oppivat tavat ja mallit sisaruksiltaan ja vanhemmiltaan, näin on myös Jumalan perheessä. Ihmiset eivät opi rukoilemaan tai elämään arjessa kristittyinä kuuntelemalla vain luentoja aiheesta, vaan näkemällä kuinka muut tekevät niin. Ihminen ei opi Jumalan läsnäoloa teemaseminaariristeilyillä, vaan alttarin ja saarnatuolin äärellä juhlaa viettävän kansan keskellä. Ihmiset eivät opi lähimmäisen rakkautta kirjoja lukemalla, vaan saadessaan itse sitä kokea ja nähdä. Siksi tänäkin aikana ihmisten muovaaminen siihen kuvaan ja tar koitukseen, joka heillä Kristuksessa on, ei ole vain pastoreiden ja asiantuntijoiden tehtävä. Se on yhteisön eli seurakunnan mittainen haaste. Siksi Jumalan perheen kutsumana, sen keskellä ja kantamana, voi tänäkin aikana Pyhän Hengen vaikutuksesta vieraista ja muukalaisista tulla Jumalan lapsia ja taivaan perillisiä.

Jumalan lähetys on Kristuksen valmistamaan juhlaan kokoontuva ja kutsuva seurakunta. Näin se on verkko, jota Pyhä Henki maailmassa kuljettaa, hapate, joka vastaanano-mattomasti hapattaa kosketuksellaan, tuoksu, joka levittää ja valloittaa. Näin se oli alussa ja näin se on myös nyt.

TEKSTI & KUVA: JP

Timoteus-yhteisön paimen Janne Koskela

Pohjois-Pohjanmaalta Pattijoelta kotoisin oleva Janne Koskela (28) asuu Titta-vaimonsa ja kahden poikansa Miikan (4) ja Kaapon (2) kanssa Oulussa. Siellä hän on toiminut opiskelijatyöntekijänä viimeiset kolme vuotta OPKO:ssa. Janne valmistui Helsingin yliopistosta vuonna 2004 ja sen jälkeen on etsinyt tietä saada pappisvihkimys. Vuoden alusta saakka hän on toiminut Timoteus-yhteisön paimenena Suomen Luther-säätiön työntekijänä. Janne vihittiin paimenvirkaan Ruotsin Missionsprovinsin pappisvihkimyksessä tammikuussa.

– Lukion aikana tuli selväksi, että lähdän opiskelemaan teologiaa. Olin mukana seurakunnan nuorten toiminnassa ja kävin jumalanpalveluksissa melko säännöllisesti. Hengellinen työ tuntui mielekkäältä ja omille lahjoille sopivalta. Tykkään kirjoittaa, puhua, laulaa ja pohdiskella. Lukion äidinkielenopettaja antoi positiivista palautetta saarnoista... siis ainekirjoituksista, ja Pattijoen nuorisopastori oli kai jonkinlainen roolimalli ja rohkaisija, Janne muistelee.

Ennen pappisvihkimystään Janne on toiminut usean vuoden opiskelijatyössä. Päällimmäisenä opiskelijatyökaudesta hänelle on jäänyt mieleen monet rakkaat ihmiset joiden kanssa sai

kulkea ja kasvaa, sekä Jumalan sana, jota tutkiessa opettaessa olen itsekin saanut vahvistua ja rohkaistua luottamaan Raamatun sisällön ja sanoman johdonmukaisuuteen sekä Jumalan armoon ja hyvyyteen.

– Olen myös iloinnut hienosta valtakunnallisesta työyhteisöstä OPKOssa. Työkavereiden kanssa olemme saaneet yhdessä miettiä ja rukoilla vaikeita asioita - myös kutsumukseen liittyviä.

Timoteus-paimen

Opiskeluaikana Janne perheineen oli mukana Helsingissä Luther-säätiön jumalanpalvelusyhteisössä. Ajatus ja näky jumalanpalvelusyhteisöistä oli elänyt jo pidempäänkin ja se mukanaan he muuttivat sitten Ouluun. Janne kertoo, miten Timoteus-yhteisön syntymistä edelsi pitkällinen miettiminen ja rukoileminen. Monet ihmiset Oulussa kokivat omilla tahoillaan kodittomuutta ja olivat väsyneitä kiertolaiselämään - viikosta toiseen jatkuvaan sopivan jumalanpalveluksen metsästämiseen Oulun monista kirkoista. Jossain vaiheessa nämä tahot löysivät toisiansa, ja alkoivat yhdessä suunnittelemaan tulevaa

ja hahmottelemaan toimintaa.

– Yhteisö perustettiin viime vuoden kevättalvella, ja alusta asti tavoitteeksi kirjattiin säännöllinen jumalanpalveluselämä sekä oman paimenen kutsuminen tähän tarkoitukseen. Viime lokakuun lopussa yhteisö kutsui jäsenkokouksessaan minut paimeneksi ja päätti liittyä Luther-säätiön jumalanpalvelusyhteisöjen verkostoon. Toiminnan keskus on viikoittainen messu, jota vietämme Oulun adventtiseurakunnan tiloissa, Janne selvittää.

– Luterilainen pastori on *Verbi Divini Minister*, Jumalan sanan palvelija. Yhteisö on kutsunut minut tähän palvelutyöhön hoitamaan Kristuksen läsnäolon välineitä - julistamaan Kristuksen evankeliumia ja hoitamaan sakramenteja hänen asetuksensa mukaisesti. Evankeliumin julistamiseen ja sanan palvelemiseen kuuluu myös evankeliumin vastaisen opetuksen torjuminen ja siitä varoittaminen. Lauma ei ole turvassa, jos paimenella ei ole sauva petojen varalta. Siksi kirkkojärjestyskin lausuu ensimmäisessä pykälässään: *"Kirkko pitää korkeimpana ohjeenaan sitä tunnustuskirjojen periaatetta, että kaikkea oppia kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan."*

– Paimenena ei voi tietystikään toimia ilman yhteyttä laumaan. Ihmiset on opetettava tuntemaan, jotta tietää, mitä itse kukin evääksi ja kasvaakseen tarvitsee. Työ on siis toisaalta elämää tekstien kanssa, lukemista, tutkimista ja kirjoittamista, ja toisaalta elämää ihmisten kanssa, tutustumista, tukemista ja jakamista, Janne painottaa.

Pelkoja ja toiveita

– Onhan tässä kysymys valtavasta tehtävästä tavalliselle, rajalliselle ja syntiselle ihmiselle. Hienoa on se, että saan olla sekä elämää synnyttävien tekstien että sitä elämää tarvitsevien ihmisten kanssa tekemisissä. Pastorina saan *"syödä kuormasta"*, uskoa itsekin siihen evankeliumiin, jota julistan ja asettua sanan alle yhdeksi armon ja avun tarvitsijaksi.

– Pelot liittyvät omaan rajallisuuteen ja raadollisuuteen: Osaanko hoitaa työtäni Kristuksen lauman kaitsijana hänen mielensä mukaan? Osaanko kohdata vastaantulevat ihmiset oikein? Osaanko julistaa lyhentämätöntä lakia ja edellytyksetöntä evankeliumia? Onneksi Kristus on kutsuessaan varustanut työhönsä ja luvannut olla omiensa kanssa jokaisen päivän maailman loppuun asti.

Pappisvihkimys Missionsprovinsissa

Tie luterilaiseen paimenenvirkaan Suomen ev.lut. kirkossa myös Jannen kohdalla sulkeutui. Monien muiden tavoin Oulun tuomiokapituli asetti kynnyksen vihkimyksen saamisesta liian korkealle - mahdottomuuteen.

– Käytännössä minua vaadittiin läh-
tökohtaisesti lupaamaan, että jaan ehtoollista aina ja kaikille, vihin avioliittoon kaikki sitä pyytävät, ja hyväksyn kummiksi kaikki ehdolle asetetut. Kynnykseksi asetettiin siis ongelmaton toiminta totuuden kustannuksella. Tällaista *"ongelmattomuutta"* en uskaltanut luvata varmuudella, koska

olisin joutunut joko valehtelemaan tai lupaamaan ohi sen sanan, jonka palvelijaksi minut pappisvihkimyksessä kutsutaan ja asetetaan. Missionsprovinsin vihkimys tarjosi mahdollisuuden saada luterilainen pappisvihkimys ilman epäkristillisiä ehtoja hyvän ja apostolisen järjestyksen mukaisesti, Janne kertoo.

Jannen koki ordinaatiopäivän hienona juhlapäivänä. Paikalla olleen papiston ja muun juhlaäen suuri määrä puhuteli ja rohkaisi häntä.

– Emme olleet missään nurkassa tai paitsiossa, vaan rohkeasti Kristuksen lahjoista iloiten *"keskellä kirkkoa"*. Kristuksen Kirkko ei voi lakata olemasta, vaikka sen elämää ihmiskäs-
kyin yritettäisiinkin rajoittaa. Se löytää kyllä tiensä maailmaan ja ihmisten luokse, ja siellä, missä Kristus itse on sanassaan ja sakramenteissaan läsnä, on myös hänen Kirkkonsa.

Perheen kanssa Jumalan perheessä

– Kyllähän tässä koko perheen osallistumista kysytään. Työaikaa minulla ei varsinaisesti ole, mikä on sekä siunaus että taakka. Pienten lasten isänä pystyn aika paljon joustamaan työa-
joissani perheen tarpeiden mukaan. Toisaalta puhelin soi melko usein ruo-

ka-aikaan ja lasten nukkumaan mennessä, eivätkä töihin liittyvät ajatuksetkaan jää aina automaattisesti työpöydän ääreen siitä noustessani. Minulla on erillinen työhuone kodin yhteydessä, joten voin aina tarpeen tullen *"eristäytyä"* töihini.

– Kyllä Timoteuksen jumalanpalvelusyhteisö on meille kaikille koti. Lapset ovat saaneet paljon ystäviä niin kuin me aikuisetkin. Tittavaimoni toimii yhtenä pyhäkoulun opettajista, ja lapset näyttävät muille mallia siitä, ettei jumalanpalvelukseen ole pakko osallistua koko ajan penkissä istuen... Kuvaavaa oli, että eräänä sunnuntaina, kun Titta ja lapset joutuivat lähtemään kotiin suoraan pyhäkoulun jälkeen, Kaapo alkoi itkeä kun halusi ehtoollispöytään siunattavaksi. Hän ei suostunut lähtemään ennen kuin sai siunauksen.

Vapaapäivinä Janne löytää musiikin ja perheen parista

– Pidän kovasti musiikista, erityisesti akustisella kitaralla soitetusta. Harrastelen laulun tekemistä ja kotitarpeiksi äänittelemistä. Kenties jossain vaiheessa saan levyllisen materiaalia myös julkaisukuntoon. Mieluiten kuitenkin vietän aikaa perheen ja ystävien parissa. Esimerkiksi seikkailut ympäröivään luontoon lasten kanssa ovat jännittäviä retkiä.

– Viime kuukausina olen saanut opetella luottamaan Jumalan huolenpitoon silloinkin, kun itse uskaltautuu irrottautumaan omista varmoista ja turvallisista rakenteistaan hänen kutsunsa tähden. Opetteli on vielä kovasti kesken, mutta toistaiseksi yksikään päivä ei ole jäänyt vaille hänen siunaustaan ja huolenpitoaan. Päinvastoin. Jumalan on uskollinen eikä kadu kutsumistaan.

Miksi käyttää katekismusta?

Eikö katekismus ole jostain keski-ajalta? Nythän on aivan erilainen aika. Ihmiset ja yhteiskuntakin ovat niin muuttuneet että eihän se enää voi olla kuin historiallinen jäänne. Eivätkö ihmiset tarvitse enemmän elämyksellistä tai mystistä toimintaa tänä päivänä?

Pyhä Raamattu ilmoittaa, että ihminen on luotu Jumalan kuvan mukaan elämään iankaikkisesti Jumalan yhteydessä ja täällä maan päällä julistamaan Jumalan nimeä, häntä kiittämään ja kärsivällisesti olemaan kuuliainen hänen sanalleen.

Lahja lapsille

Katekismus on pyhän Raamatun summa ja kertaus: se opettaa kristinuskon keskeisimmät asiat ja sisältää: Jumalan kymmenen käskyä, uskontunnustuksen, Isä meidän –rukouksen, kasteen sakramentin, ripin ja synninpäästön sekä ehtoollisen sakramentin. Lisäksi siinä on rukouksia, huoneentauluja ja psalmeja. Katekismus merkitsee ”*lasten oppia*”, se on kuin ”*sanan maitoa*”, joka ravitsee eri ikäiset.

Lasten opetus liittyy Jeesuksen lähetyskäskyyn ja sitä kautta meidän jokaisen kasteeseen: ”*Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opeuttamalla heitä*”. Tämä on meille vanhempina, isovanhempina ja kummeina hyvin velvoittavaa. Mutta toisaalta tässä asiassa opettaja ei ole opettavan kanssa eri asemassa: olemme kaikki yhä kuin ensimmäisellä luokalla ja kertauksen tarpeessa. Tässä katekismus on suureksi avuksi juurruttaen oikeaan kristilliseen uskoon ja sen mukaiseen kilvoitukseen. Pyhän Kasteen ja siihen liittyvän oikean kasteopetuksen avulla voimme pysyä osallisuudessa Kristuksen kuolemaan, haudautamiseen ja ylösnousemiseen, meillä on syntien anteeksiantamus ja vanhurskauttaminen lahjana, olemme uudestisyntyneitä, Pyhän Hengen ja uskon saaneita, joilla on yhteys Kristukseen ja seurakuntaan. Tämän lisäksi olemme Jumalan armon kohteena. Tässä kaikessa meitä kutsutaan joka päivä parannukseen ja uskoon.

Valittaan näemme ympärillämme, että monissa seurakunnissa ei arvosteta raamattu- tai katekismusopetusta, vaan sitä voidaan jopa hävetä tai halveksia. Samalla kuitenkin tullaan halveksineeksi kalliisti lunastettuja sieluja ja Jumalan sanaa. Tilalle järjestetään monesti hetkellistä mielihyvää tarjoavaa, kevyempää ja vähemmän ravitsevaa korviketta. Näin voidaan saada ihmisiä liikkeelle, mutta ei tarjota kestäviä rakennusaineita kasvamiseen, vahvistumiseen ja koettelemuksien kestämiseen.

Kristityn ase

Katekismus ei ole kuitenkaan mitätön tai halpa oppi eikä vanhentunut. Ei, se on ajankohtaisempi kuin koskaan. Koska katekismus ei ole muuta kuin Raamatun oppia, se ei voi olla kuin johdattamassa heikkoja matkamiehiä aikakausista riippumatta kohti taivaan valtakuntaa. Jeesus Kristushan on sama eilen, tänään ja ikuisesti!

Katekismus on erinomaisen voimallinen ase Perkelettä, maailmaa ja omaa lihaa vastaan. Perkele ei niinkään ole ruma olento, vaan kuin valkeuden enkeli joka osaa myös hyvin Raamatun. Tätä vihollistamme vastaan täytyy pukea koko sotavarustus: kupeet vyötettyinä, so. nuhteeton elämä; vanhurskauden haarniska, so. hyvä omatunto; kengät jaloissa, so. eletävä rauhassa kaikkien kanssa; uskon kilpi, so. Herra Jeesus Kristus uskossa käsitettynä; pelastuksen kypärä, so. taivaissa olevan elämän toivo ja odotus, sekä hengen miekka, so. Jumalan sana. Lutherin mukaan näin varustautumalla saamme torjuntavoimaa ja voimme estää sen, että tulisimme lyödyiksi. Paljastamalla miekka vihollinen saadaan voitettua. Millä tavalla? Erityisesti niin, että sanaa julkisesti saarnatuolista opetetaan, mutta myös kun kukin kristitty sitä joko itsekseen tai toisten kanssa kuulee, lukee, veisaa, siitä puhuu ja sitä tutkii. Kun Jumalan sanaa puhtaasti saarnataan, ahkerasti opitaan ja vakaasti mietitään, sillä on niin suuri voima, ettei Perkele voi sitä kestää. Tämä on hyökkäysase, joka ei ole meidän, vaan Jumalan voima ja väkevyys.

Ison katekismuksen esipuheessa Lut-

her opettaa, että ihminen, joka osaa hyvin ja perinpohjaisesti kymmenen käskyä, täytyy osata koko Raamattu niin että hän saa neuvon kaikkeen, osaa auttaa, arvostella ja ratkaista hengellisiä ja maallisia asioita ja arvioida kaikki opit.

Lukemalla katekismusta voimme noudattaa Raamatun neuvoa: ”*Aina ajatella hänen käskyjensä istuessa, käydessä, seisossa, maataessa ja noustessa*” (5. Moos. 6:6). Siten olemme joka hetki varustetut Jumalan sanalla, joka on kaikkina aikoina sama. Siksi se meille riittääkin ja siinä on jatkuvasti opittavaa. Jokainen pelastuu uskon kautta, mikä sekkin on täysin Jumalan työtä. Kunpa tässä uskossa pysyisimme lapsen paikalla! Siten meidän täytyy aina uudestaan ja uudestaan palata ihan peruskysymyksiin ja alkeisiin.

Perheenisän velvollisuus on varmistaa että lapsetkin sen oppivat. Katekismuksen sisältö on kautta aikojen katsottu kuuluvaksi niiden osattavaksi jotka käyvät Herran ehtoollisella. Tärkeää kuitenkin on se, että katekismuksemme on sydämemme tahto, eikä vain pelkästään huulilla ulkoa opittua. Joskus olen vanhemmilta kristityiltä kuullut ohjeen: Lue nuorena, niin muistat vanhana! Tässä on varmasti elämän viisautta. Nuorempana asioiden muistaminen on ehkä helpompaa ja näkökyky parempi.

Apu rukouselämään

Katekismuksen sisältö voi olla sytyke rukouselämäsi. Luther opettaa kymmenen käskyn ja uskontunnustuksen pääkappaleiden läpikäymistä ennen rukousta seuraavalla tavalla: Jos minulla on aikaa ja mahdollisuutta ennen Isä meidän –rukousta, niin menettelen aivan samalla tavalla kymmenen käskyn ollessa kysymyksessä, siis syventymällä niihin kohta kohdalta, jotta ne auttaisivat minua valmistumaan rukoukseen niin hyvin kuin suinkin mahdollista, ja sitomalla niistä jokaisesta nelinkertaisen seppeleen esimerkiksi seuraavaan tapaan: minä syvennyn jokaiseen käskyyn ensinnäkin opetuksena, jollainen se sinänsä onkin, ja yritän miettiä, mitä

mitä Herra, meidän Jumalamme minulta siinä vakavasti vaatii. Toiseksi teen siitä kiitoksen, kolmanneksi syntintunnustuksen ja neljänneksi rukouksen.

Pidä katekismuksesi taskussa tai käsilaukussa ja tutki useasti päivässä, aamulla ja illalla. Osta lahjaksi, anna lapsille, puhu ja opeta lapsille. Tarvitsemme katekismusta omaksi hyödyksemme ja omaksi autuudeksemme. Ei kuitenkaan ansioksi tai lainomaisesti, vaan sillä on siunaus jo ajallisenkin elämämme aikana. Innostakoon seuraavat Lutherin ja Paavalin kirjoitukset sinua katekismuksesi tutkimisessa:

”Jos he sellaista ahkeruutta käyttävät, lupaan heille ja he saavat itsekin kokea, minkä hedelmän he saavat ja kuinka herttaisia ihmisiä Jumala on heistä tekevä, niin että he itsekin aikanaan tunnustavat, että kuta kauemmin ja kuta enemmän he ovat katekismuksen oppimista harrastaneet, sitä enemmän he osaavat ja sitä enemmän heillä on siitä oppimista, ja heille on vasta silloin kuin nälkäisille ja janoisille ainakin, oikein hyvältä maistuva se, jota he nyt suuren kylläisyyden ja ylimääräisen ravinnon tähden eivät nyt siedä haistella. Siihen antakoon Jumala armonsa.”

Jo lapsuudesta saakka tunnet pyhät kirjoitukset, jotka voivat tehdä sinut viisaaksi, niin että pelastut uskon kautta, joka on Jeesuksessa Kristuksessa. Jokainen kirjoitus, joka on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta, on hyödyllinen opetuksesi, nuhteeksi, ojennukseksi, kasvatukseksi vanhurskaudessa, että Jumalan ihminen olisi täydellinen, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut. (2.Tim3:15-17).

Arto Forström

Perusta katekismuspiiri!

Viime vuoden alkupuolella koin johdatusta katekismuksen äärellä. Minulle annettiin ajatus: voisiko katekismus olla nykyajassa jotain enemmän kuin se nyt on? Nykyään monet kokevat tietävänsä siitä riittävästi rippikoulun perusteella. Katekismus mielletään myös vain alkeiksi, toisaalta vanhanaikaiseksi tai pelottavaksi, alkaahan se käskyillä.

Olen atk-alan yrittäjä ja takana on monta hyvin kiireistä vuotta työtä, monia mukaansatempaavia uusia asioita ja mielenkiintoisia ihmisiä. Sen jälkeen olen saanut koettelemuksia, joiden johdosta Jumala rakkautensa on puhutellut minua ja saanut tutkimaan elämän ja uskon perusteita. Tässä vaiheessa minulle on ollut suureksi avuksi Lutherin postillat ja katekismukset.

Olen lukenut katekismusta yksin, mutta olen kokenut, että se avautuu ja ravitsee enemmän kun sitä tutkitaan pienpiirissä yhdessä. Aloitamme illan rukouksella ja tutkimme sitä jokainen omalla kohdallamme. Tuomme esille omat tappiomme ja voittomme, kysymme mitä Jumala tässä kohdassa juuri minulle tänään tahtoo sa-

noa. Rukoilemme toistemme tarpeiden ja yhteisten asioiden puolesta. Laulamme virsiä. Tulemme läheisiksi kasvoilta ja sydämestä. Niinpä onkin suuri ilo aina kun pääsemme kokoon. Tästä kaikesta olen ollut kiitollinen.

Niinpä minulle tuli vahvana ajatus, etten saa jäädä tästä nauttimaan yksin. Kun katekismus saa näin ihanasti ravita minua, se voi varmasti tehdä sitä muillekin. Kevään aikana kokosin siten aineiston jota käytimme katekismuspiirissämme. Sitten myös näky alkoi selkiintyä: Saatetaan aineisto internetiin jokaisen ulottuville. Siten jokaisen on helppo aloittaa katekismuspiiri omassa perheessä, tuttavapiirissä, omalla paikkakunnalla. Puhuin asiasta muutamille ihmisille ja sain heiltä innostavaa tukea. Eräs uskova yrittäjä hankki tarvittavan internet-osoitteen ja kustansi ohjelmistot ja palvelintilat sekä auttoi työssä.

Nettikatekismuspiiri sisältää valmiin ohjelmarungon katekismuspiireille. Siellä on alku- ja loppurukouksia, illan avaukseen liittyviä tekstejä, kohdat jotka Vähässä ja Isossa katekismuksessa, Svebiliuksen katekis-

muksessa tai Koehlerin selityksessä liittyvät aiheeseen, lisäksi on Raamatun tutkimusta ja keskustelukykyä.

Sivuilla on ohjeita katekismuspiirin vetäjälle, vieraskirja josta näet muiden kokemuksia katekismuksesta, uutisia muiden katekismuspiirien toiminnasta, katekismusvinkkejä sen käytöstä. Rohkaisuna on myös uutiset lähetyskentiltä, miten katekismusopetus kantaa siellä hyviä hedelmiä. Nettikatekismuspiiri voi toimia rukouskanavana eri paikkakuntien katekismuspiirien kesken. Se voi innostaa tukemaan lähetyskenttien opetustyötä. Ehkä tulevaisuudessa voimme pitää netin välityksellä katekismuspiirejä, joissa ihmiset ovat maapallon eri puolilla!

Arto Forström, Lahti

www.katekismus.net

Lutherin Vähän Katekismuksen yhdeksän osaa

- Luterilainen maailmankuva eli käsitys todellisuudesta

I

Oppi Jumalan sanasta lakina ja evankeliumina

1. Kymmenen käskyn laki

Laki Jumalan ilmoituksena on elämän normi, "käyttöohje", ja paljastaa ihmisen synnin

2. Uskontunnustus

Usko on ihmisen vastaus Jumalan ilmoitukseen

- Evankeliumi tuo elämään toivon ja antaa synnit anteeksi

II

Lain ja evankeliumin sovellus kristityn elämään

3. Isä meidän -rukous

Jumalan ilmoituksen ja ihmisen vastauksen yhdistelmä

- Synnin tunnustaminen ja tarttuminen Jumalan lupauksiin

III

Lain ja evankeliumin toteuttaminen kirkon elämässä

4. Pyhä Kaste

Laki: kuolema ja hautaus yhdessä Kristuksen kanssa

Evankeliumi: ylösnousemus ja portti uuteen elämään

5. Rippi

Laki ja evankeliumi (kasteessa syntyneen) uuden elämän ja syntien anteeksiantamuksen vahvistamiseksi

6. Pyhä Ehtoollinen

Laki: Kristuksen täytyi kuolla

Evankeliumi: Kristus nousi kuolleista

Ruokkii ja vahvistaa (kasteessa syntynyttä) uutta elämää

IV

Lain ja evankeliumin yhteiskunnallinen sovellus

7. Aamu- ja iltarukous

8. Ruokarukous

9. Huoneentaulu eli Jumalan sanan neuvoja koskien

- Kirkon elämää

- Yhteiskunnallista elämää

- Perhe-elämää

- Talouselämää

- Naapuruussuhteita

1. Laki ajaa Kristuksen luokse
2. Uskontunnustuksessa tunnustaudutaan Kristuksen omaksi
3. Rukous, jonka Kristus opetti
4. Kaste liittää Kristukseen

5. Syntien anteeksiantamus julistetaan Kristuksen sanan perusteella
6. Juhla-ateria, jossa syödään Kristus ja tullaan hänestä osalliseksi
7. Jokainen päivä aloitetaan ja päätetään Kristuksen kanssa

8. Koko aineellinen elämä on riippuvaista Kristuksesta
9. Kristitty heijastaa Kristusta ympärilleen - on "Kristus lähimmäisilleen" elässään ja palvellessaan uskollisesti kutsumuksessaan

Vähä katekismuksen synty ja rakenne

Martti Lutherin Vähän ja Ison katekismuksen vaikutusta kristikunnassa ei voi yliarvioida. Lähes kaikki luterilaisen kirkon jäsenet ovat lukeneet ja opetelleet katekismusta joko kotona ja/tai rippikoulussa. Lutherin katekismukset kuuluvat luterilaisen kirkon tunnustuskirjoihin ja näin yhdistävät kirkkoa yli kieli- ja kulttuurimuurien. Katekismuksien opillinen selkeys ja tiiviys on vailla vertaa kristillisten katekismuksien joukossa. Seuraavassa kirjoituksessani käsittelen Lutherin Vähä katekismuksen syntyä ja rakennetta sen kolmen ensimmäisen uskonnokappaleen osalta.

Katekismuksen synty

Vähä katekismuksen synty juurtaa takaisin uskonpuhdistuksen ajan kirkon kriiseihin. Se julkaistiin vuonna 1529, pääasiassa vastauksena talonpoikaissotaa seuranneisiin seurakuntatarkastuksiin. Katekismuksista heijastuu Lutherin kyky opettaa yksinkertaisesti ja selkeästi kristiuskon pääasioita. Samanlaista lahjakkuutta julistaa selkeästi Raamatun sanaa tarvitsemme tänäkin päivänä kirkossamme.

Seurakuntatarkastukset mukaan lukien Vähä katekismuksen voidaan nähdä syntyneen vastauksena kolmeen erityiseen tapahtumaan. Vastauksena Pastori Nicholas Hausmannin sinnikkääseen pyyntöön, vastauksena seurakuntatarkastuksissa paljastuneisiin tarpeisiin, sekä vastauksena teologiseen riitaan Lutherin kollegoiden keskuudessa.

Nicholas Hausmann

Vuonna 1524 Zwickaun kaupungin pastori, Nicholas Hausmann, kääntyi Lutherin puoleen ja ehdotti seurakuntatarkastusten suorittamista Prinssi Frederik Viisaan hallintoalueella. Samalla hän tuli myös pyytäneeksi Martti Lutheria valmistamaan Katekismuksen maallikoille. Katekismuksen ja tarkastusten viipyessä Hausmann kääntyi useamman kerran Lutherin puoleen pyytäen neuvoa mm. lukutaidottomien lasten opettamisessa. Vuonna 1525 Hausmannin pyyntöön vihdoinkin vastattiin. Wittenbergistä ilmestyi Kirjanen maallikoille ja lapsille, joka sisälsi Katekismuksen kolme pääkappaletta eli kymmenen käskyä, uskontunnustuksen

ja Isä meidän –rukouksen, sekä opetusta kasteesta ja Herran Pyhästä Ehtoollisesta. Neljä vuotta myöhemmin Luterilainen katekismus sai viimeisen muotonsa Vähä ja Iso katekismuksen muodossa, jotka toistivat ja täydensivät 1525 julkaistun kirjasen opetuksia.

Martti Lutherin vastaus vuonna 1529 Nicholas Hausmannin sinnikkääseen pyyntöön on palvellut Luterilaisen kirkon katekeettista opetusta ympäri maailmaa jo 476 vuotta. Olisiko kirkossamme aika pyöreää katekismuksen juhlavuotta odotellessa julistaa seuraaville kirkkovoosille teema ”*Takaisin uskomme perustukselle – Kristus-kalliolle*”? Uskon, että Vähä katekismuksen opetus kirkkomme maallikkoja ja pastoreita koulutettaessa saisi Suomen kirkon ”*Nicholas Hausmannit*” julistamaan evankeliumin sanomaa kirkkaammin.

Seurakuntatarkastukset ja teologinen riita

Martti Lutherin henkilökohtaiset kokemukset seurakuntatarkastuksilla vuosina 1528-1529 vaikuttivat olennaisesti Vähä katekismuksen julkaisemiseen. Lutherin johdantosaanat kuvaavat hänen kokemuksiaan hyvin ”*Äskeisillä tarkastusmatkoilla havaitsemani valitettava ja onneton hätätila on suorastaan pakottanut minut tekemään tästä katekismuksesta eli kristinopin esityksestä lyhyen, suppean ja yksinkertaisen. Voi Hyvä Jumala sitä surkeutta, minkä olen saanut nähdä!*”

Pappien taidottomuus opettamisessa ja evankeliumin väärinkäyttö maallikkojen keskuudessa ärsyttivät Lutheria suuresti. Seurakunnat olivat yleisesti kaaoksen vallassa, eikä vähiten juuri päättyneen talonpoikaissodan vuoksi. Mutta Luther oli eniten poissa tolaltaan havaitessaan, että talonpojat ja maallikot olivat täysin oppimattomia kristinuskon perusteista - reformaation viesti evankeliumista ei voinut tavoittaa kansan ruohonjuuritasoa. Tähän tilanteeseen Luther kirjoitti Vähä katekismuksen, jotta Jumalan suloinen evankeliumi voisi myös ylimystön ja lukutaitoisten ihmisten lisäksi tavoittaa oppimattomat maallikot.

Kysymys laista

Kirkkotarkastusten yhteydessä Lutherin kollegoiden, Philipp Melancthonin ja Johann Agricolan, keskuudessa syntyi riitaa. Riidan aiheena oli lain saarna kristityn elämässä. Johann Agricola vastusti Melancthonin 1528 kirjoittamia ohjeita seurakuntatarkastajille, jotka kehoittivat saarnaamaan lakia kirkkokansalle. Melancthonin ohjeistuksen tarkoituksena oli lain kautta näyttää huonosti käyttäytyville talonpojille Jumalan tahto ja heidän syntisyytensä. Täten laki voisi valmistaa ihmisten sydämet evankeliumia kuuleviksi.

Vastakohtana Melancthonin ajatuksille Agricolan mielestä evankeliumi, lain sijaan, näytti Jumalan vihan uskovalle, ristiinnaulitussa Kristuksessa. Hänen mielestään kymmenen käskyä ilmoittivat Jumalan tahdon, mutta eivät voineet tehdä ihmistä katuvaksi ja Jumalaa pelkääväksi. Evankeliumi toi kristityn todelliseen katumukseen näyttäessään uskovalle, kuinka paljon Kristus kärsi ristillä ihmisten syntien tähden. Tämän vuoksi hän väitti, että kristityille ei enää tarvinnut julistaa lakia. Evankeliumi vaikutti sekä Jumalan pelon, että lohdutuksen.

Philipp Melancthon opetti kristityn elämän kulkevan lain kautta evankeliumiin. Tämän vuoksi Melancthon painotti ohjeissaan seurakuntatarkastajille, että lakia oli saarnattava ensin, jotta talonpojat tulisivat synnintuntoon ja katuisivat. Melancthon kehoitti seurakuntatarkastajia julistamaan lain jälkeen evankeliumia, joka voisi lohduttaa Jumalan pyhyudessa nääntyviä sieluja.

Luther vastasi keskiajan seurakuntien kaaokseen ja kollegoidensa teologiseen riitaan Vähä katekismuksellaan. Hän sijoitti lain, kymmenen käskyä, Katekismuksen alkuun, osoittamaan kristitylle hänen syntinsä ja Jumalan tahdon. Samalla hän vahvisti Melancthonin ajatuksen kristityn elämästä, joka kulkee lain kautta evankeliumiin. Katekismuksen järjestyksessä kymmentä käskyä seuraa uskontunnustus julistaen evankeliumin suloinen sanoman kristityn sydämelle.

Tunnustaessaan uskoaan, kristitty julistaa evankeliumin itselleen ja lähimmäisilleen: Jeesus Kristus, Jumalan ainoa poika, meidän Herramme kuoli sinun ja minun puolestani Pontius Pilatuksen aikana. Uskontunnustuksen jälkeen Isä meidän -rukous sai roolin opastaa kristittyä miten ja mistä etsiä armoa – Isältä meidän.

Lutherin Katekismus ja sen evankelinen rakenne tarjoavat uutta elämää myös meidän kirkkoamme. Lain saarna on monissa seurakunnissa jäänyt olemattomaksi, aivan kuten Johann Agricolankin julistuksessa. Mutta lailla on elämässämme ja kristillisessä julistuksessa elintärkeä paikka. Ellei lakia julisteta, Kristuksen sovitustyöllä ei ole mitään merkitystä. Vähä katekismus myös opettaa näin ja osoittaa lain kuuluvan kristityn elämään yllä mainitulla rakeenteella.

Katekismuksen rakenne

Usein katekismusta lukiessamme tartumme kiinni yhteen lukuun tai jakeeseen ja jääme kiinni siitä nouseviin kysymyksiin. Esimerkiksi, ensimmäisen käskyn selitystä luettaessa, jääme miettimään mitä Jumalan pelkääminen ja rakastaminen merkitsee. Mutta jäädessämme kiinni yhden kysymyksen tutkiskeluun, kadotamme Vähä katekismuksen sanoman, jonka se välittää lukiessamme kirjan sisällön kokonaisuudessaan läpi.

Vähä katekismuksen sisältö ei eronnut kolmen ensimmäisen kappaleen osalta keskiaikaisista katekismuksista. Uskontunnustus, Isä meidän -rukous ja kymmenen käskyä löytyivät melkein jokaisesta Lutherin aikaisesta katekismuksesta. Mutta Lutherin katekismus erosi kolmen pääkappaleen järjestyksessä keskiaikaisista kumppaneistaan. Martti Luther järjesti katekismuksen niin, että ihminen voisi löytää evankeliumin sanoman ja pelastuksen.

Augustinuksen järjestys

Keskiajan katolisen kirkon katekismukset seurasivat pääasiassa kirkkoisä Augustinuksen laatimaa pääkappaleiden järjestystä. Hän määritteli katekismuksen järjestyksen ja kristillisen elämän Paavalin kolmen hyveen mukaan ”*usko, toivo ja rakkaus*” 1 Kor. 13:13. Uskon hyve vastasi Apostolista Uskontunnustusta ja siinä esitettyjä historian tapahtumia. Toivo vastasi Augustinuksen katekismuksessa Isä Meidän –rukousta, joka Augustinuksen mukaan viittaa kristityn elämässä tulevaisuuteen ja ylösnou-

semustoivoon. Viimeiseksi kolmesta pääkappaleesta Augustinus sijoitti kymmenen käskyä, joka vastasi rakkautta ja kristityn ’*tässä ja nyt*’ elämää.

Augustinuksen katekismuksen logiikka voitaisiin selittää seuraavalla tavalla. Kristityn elämä kumpuaa uskosta (Uskontunnustus), joka perustuu historiassa tapahtuneisiin tapahtumiin. Toivo (Isä Meidän -rukous) pitää yllä kristityn elämää ja kuljettaa kristittyä tulevaisuuteen. Tämänpäiväistä elämää kristitty elää rakkauden, kymmenen käskyn, kautta todeksi, mikä on kristityn elämän keskus ja päämäärä.

Augustinuksen katekismuksen keskeinen sanoma rakkaus, uskollisuus Jumalalle Dekalogin kautta tuli erittäin tärkeäksi keskiajan katoliselle kirkolle. Rakkaudesta, käskyjen noudattamisesta tuli teologisesti tärkeämpää kuin uskosta Jeesukseen Kristukseen. Käytännössä tämä tarkoitti keskiajan ihmiselle, että kristitty pyrki täyttämään Jumalan lain, kymmenen käskyä kasteen uudestisyntymisen jälkeen.

Keskiajan katekeettinen opetus oli vahvasti sidottu ripin sakramenttiin ja ajan katumusteologiaan. Ihmisen tietoa uskontunnustuksesta, Isä Meidän –rukouksesta ja kymmenestä käskystä käytettiin peilinä kristityn tullessa tunnustamaan syntejään papilleen. Syntisen ihmisen oli tutkittava elämänsä kolmen uskontunnustuksen ja kymmenen käskyn mukaan ja tunnustettava kaikki rikkomukset Jumalaa kohtaan. Kaikki mitä hän tunnusti oli mahdollista saada anteeksi, mutta tiedostamattomat ja salatut syntit jäivät anteeksiantamatta. Anteeksiannon jälkeen kristityn oli vielä hyvitettävä pahat tekonsa papin määräämällä tavalla, esimerkiksi toistamalla Isä meidän - ja Ave Maria -rukouksen kymmenen kertaa. Vasta tämän jälkeen kristitty sai omistaa anteeksiannon. Tämänkaltainen katekeettinen opetus johti ihmisiä ajattelemaan, että he jollain tapaa ansaitsivat oman pelastuksensa.

Lutherin uudistus

Martti Luther taisteli tällaisia harhapolpeja vastaan uskonpuhdistuksen aikana. Lutherin mukaan ihminen oli pelastuva Kristuksen ristinkuoletaman tähden, jonka palkinnon, ikuisen elämän, ihminen sai omistaa itselleen uskon kautta, ei omien pyrkimystensä, kiirastulen tai rukousten toistamisen kautta. Lutherin katekismus heijastaa tätä, hänen eriävää ymmärrystä ihmisen pelastuksesta.

Luther säilytti kirkon perinteiset tekstit katekismuksessaan, mutta järjesti ne reformaation viestin, evankeliumin mukaisesti. Luther asetti kymmenen käskyä katekismuksensa alkuun uskontunnustuksen sijasta, joka oli katolisen kirkon katekismuksissa ensimmäisenä. Tämän uudelleen järjestämisen tarkoituksena oli lain todellisen merkityksen esille tuominen. Käskyt osoittavat kristityn syntisyyden Pyhän Jumalan edessä ja opettavat miten kristityn tulisi elää. Kristityn huomautta, että hän on rikkonut lakia, langennut syntiin, hän saa lukea uskontunnustuksesta evankeliumin lohduttavan sanoman. Tarttuen ja turvaten uskontunnustuksen sanomaan, kristitty täyttää lain Kristuksessa. Kolmanneksi Luther sijoitti Isä meidän –rukouksen joka opettaa kristitylle mistä ja miten hänen tulisi etsiä syntien anteeksiantoa: Taivaan Isältä, jolla on hyvä tahto kristittyä kohtaan.

Lutherin, tai paremminkin kirkkomme katekismus ei opeta kristittyä etsimään pelastusta lain täyttämällä. Katekismus suuntaa kristityn pyytämään syntejä anteeksi rukouksessa evankeliumin tähden. Kristitty saa anteeksiannon, sanassa ja sakramenteissa, joiden merkitys opetetaan katekismuksen viimeisissä osissa. Kristityn elämä löytyy Hyvän Jumalan luota, jolta voi aina anoa syntien anteeksiantoa. Hän antaa Kristuksen ansaitsemat lahjat armosta sanan ja sakramenttien kautta kristitylle omaksi.

Katekismus ja jumalanpalvelus

Lutherin Vähä katekismuksen järjestys heijastuu myös luterilaisessa messussa. Sunnuntain liturgia alkaa syntiemme tunnustuksella – Kymmenen käskyä. Liturgia jatkuu synninpäästöllä ja sanan kuulemisella – Uskontunnustus. Lopuksi jumalanpalvelus päättyy Herran ehtoollisen vietolä, rukouksilla ja rauhan toivotuksella - Isä meidän + sakramentit. Tätä messun rakennetta saamme elää todeksi Jumalan palveluksessa meitä sunnuntaisin, sekä jokaisena elämämme päivänä.

Kristityn elämässä tie lain syytöksestä evankeliumiin on jokapäiväistä arkea. Niin kauan kuin laki syyttää ja tappaa meitä täällä maan päällä niin kauan Kristus vapahtaa meidät synnin, kuoleman ja Perkeleen vallasta sanan ja sakramenttien kautta. Päivittäin saamme elää kasteen armoa todeksi hukuttamalla vanhan Aadamien synteineen, jotta voisimme nousta Kristukseen puettuina ikuisen elämään vanhurskaudessa.

Miksi lähetysshiippakunta perustettiin?

Minut vihittiin Missionsprovinsin piispaksi helmikuun 5. vuonna 2005. Marraskuun 25. päivä Ruotsin kirkko kielsi oikeuteni toimia pappina Ruotsin kirkossa. Tässä artikkelissa tahdon selvittää, miksi Missionsprovins perustettiin ja miksi katson, että kirkon päätös minun osaltani oli väärä.

Kun Jeesus puhuu Johanneksen ilmestyksessä Laodikean seurakunnalle, hän sanoo seurakunnan olevan sokea. Hän tarjoaa lääkkeeksi silmävoidetta, jolla seurakunnan tulee voidella silmänsä, niin että se saa takaisin näkökykynsä (Ilm. 3:14-22). Jumalan sana on se, mikä saa ihmisen näkemään selvästi. *“Herran sana on puhdas ja aito, se pysyy iäti. Herran säädökset ovat lujat, ne ovat oikeita kaikki” (Ps 19:9). “Kun sinun sanasi avautuu, se valaisee, tyhmykin saa siitä ymmärrystä” (Ps. 119:130)*

Kirje Laodikean seurakunnalle olisi aivan yhtä hyvin voitu kirjoittaa Ruotsin kirkolle meidän aikamme. Kirkon vastuunkantajat ovat ajan hengen sokaisemia. Sokeutuminen käy helposti, koska ajan henki tuntuu niin itsestään selvältä. Itsestään selvää se ei kuitenkaan ole. Kyetäksemme näkemään tämän, meidän on tarkasteltava aikamme ajatuksia välimatkan päästä. Yksi keino saada hieman välimatkaa on lukea aatehistoriaa, joka osoittaa selvästi, että ajan henki muuttuu aikojen mukana. Miksi siis juuri meidän aikamme olisi enemmän oikeassa kuin joku toinen? Vielä parempi tapa välimatkan ottamiseen on se, että asetamme Raamatun lähtökohdaksemme. Raamattu on se kiinteä piste, jonka perustalta aikojen henkiä voidaan arvioida. *“Pitäkää varanne, ettei kukaan houkuttele teitä harhaan tyhjiillä ja pettäville viisaiden opeilla, jotka nojautuvat ihmisten perinnäisiin käsityksiin ja maailman alkuvoimiin eivätkä Kristukseen” (Kol 2:8).* Ruotsin kirkko näyttää kulkevan vastakkaiseen suuntaan: Raamattua arvioidaan ajan hengestä käsin.

Ajassamme vaikuttava henki koostuu suuressa määrin maallisesta oikeudenmukaisuusajattelusta.

Jokaisen ihmisen tasa-arvoisuutta taloudelliseen hyvinvointiin, rotuun, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen jne katsomatta korostetaan hyvin voimakkaasti. Jumalan sanan perusteella kaikki ihmiset ovat yhtä arvokkaita, mutta kun tästä oikeasta lähtökohdasta käsin tullaan ajassamme johtopäätöksiin, jotka ovat suoraan ristiriidassa Raamatun sanan kanssa, ollaan luonnollisesti ajautettu harhaan. Raamattu kertoo esimerkiksi selvästi, että naisen ei tule olla seurakunnan paimen (1. Kor 14:33-38, 1. Tim 2:12) ja että samaa sukupuolta olevien seksisuhteet ovat väärin (Room 1:26-28).

Oikeudenmukaisuusajattelu pitää omia näkökulmiaan moraalisesti oikeina ja hyvinä ja toisten näkökulmia väärinä ja pahoina. Tästä seuraa, että ne, jotka eivät ole ajan hengen kanssa samaa mieltä, potevat ilman omaa syytään huonoa omaatuntoa eivätkä siksi uskalla sanoa mitä ajattelevat. Hiljaisuus laskeutuu. Mutta miten se, mitä Jumala on sanonut, voisi olla pahaa? Tietenkään se ei ole pahaa! Jumalan sana on hyvä ja tosi ja vaikuttaa hyviä hedelmiä kirkossamme ja elämässämme. Tämä meidän pitäisi uskalltaa uskoa, ja uskaltautua toimimaan sen mukaisesti.

Valitettavasti Ruotsin kirkon sokeus ulottuu merkittävästi syvemmälle kuin vain naispappeuden ja homoseksuaalisuuden teemoihin. Yhä laajemmin kirkossamme kyseenalaistetaan ja kielletään aivan perustotuksia kristillisestä uskostamme. Nämä kaksi edellämainittua teemaa ovat kuitenkin sopivia keskustelunaiheita, joita käytetään muurinmurtajina läpeensä liberaalin teologian tuomiseksi kirkkoon, ja jotta Raamattuun uskovien miesten pääsy pappisvirkaan saataisiin estettyä.

Missionsprovinsin on perustettu, jotta apostolinen usko saataisiin välitettyä eteenpäin uusille myös tuleville sukupolville. Apostoliseen uskoon ja tunnustukseen sitoutuvien pastoreiden mahdollisuudet toimia ja vaikuttaa Ruotsin kirkon seurakunnissa käyvät jatkuvasti pienemmiksi. Hyvä ja oi-

kea julistus, joka auttaa ihmisiä uskomaan Jeesukseen, katoaa kovaa vauhtia. Missionsprovins voi antaa niille miehille, joita Jumala kutsuu sanansa palvelijoiksi, mutta jotka Ruotsin kirkko torjuu, mahdollisuuden tulla vihityiksi Kristuksen Kirkon palvelukseen. Vihkimysten kautta avautuu myös mahdollisuus Raamatulle uskollisten jumalanpalvelusyhteisöjen rakentamiselle maassamme. Me kaikki tarvitsemme yhteisön, jossa usko Jeesukseen saa rakentua, jossa saamme tuntea olomme turvalliseksi ja jossa meitä ei halveksuta.

Koska Jumala ei tahdo hajaannusta, olemme tahtoneet rakentaa Missionsprovinsin Ruotsin kirkon sisäpuolelle, sen rikkaan hengellisen perinnön yhteyteen. Emme ole perustaneet uutta kirkkoa, vaan tahdomme vaikuttaa herätys- ja uudistusliikkeenä Ruotsin kirkon sisällä. Kirkon johdolla olisi ollut mahdollisuuksia käydä neuvotteluihin kanssamme, mutta se on torjunut ojetetun kätemme. Sen sijaan tehtiin päätös, jolla minulta otettiin pois pappisoikeudet Ruotsin kirkossa. Päätös osoittaa, kuinka paljon ajan hengen mukainen oikeudenmukaisuusajattelu vaikuttaa Ruotsin kirkon päättäjiissä, ja kuinka vähän he välittävät Jumalan sanasta.

En toki kirjoita tätä artikkelia katkerana. Olen saanut uskoni Kristukseen Ruotsin kirkossa. Minulla on monia hyviä virkaveljiä ja kristittyjä ystäviä sen sisällä. Olen saanut toimia kirkon pastorina runsaan neljäkymmenen vuoden ajan. Katkeruuden sijasta haluan vaikuttaa siihen, että Ruotsin kirkon vastuunkantajat saavat näkökykynsä takaisin Jumalan sanan silmävoiteen avulla. Tahdon olla piispana yhteisössä, joka vie uskonpuhdistuksen perintöä eteenpäin. Tahdon toimia Ruotsin kirkossa niiden hyljeksittyjen ja kodittomien piispana, jotka eivät enää tunnista kodikseen julistusta, joka enenevässä määrin jättää vastuunsa ihmisten pelastuksesta hoitamatta. Ojennan uudelleen käden Ruotsin kirkon johdolle kaivaten sitä ykseyttä, jota Jeesus omilleen rukoili.

Suomen Luther-säätiön messuja 2006

HELSINKI - Markus-yhteisö

Annankatu 7 joka sunnuntai klo 11.00

HÄMEENLINNA

Sunnuntaisin klo 11.00 Tykistötie 13
5.2. , 19.2. , 5.3. , 19.3. , 2.4. , 16.4. , 30.4.

IMATRA

Sunnuntaisin klo 14.00 Teppanalan rukoushuoneella
12.2. , 12.3. , 9.4. , 14.5.

KOUVOLA - Paulus-yhteisö

Väinöläntie 21. joka sunnuntai klo 11.00 .

KUOPIO - Pietari-yhteisö

Sunnuntaisin klo 14.00 Metodistikirkossa Puusepänkatu 7
12.2. , 26.2. , 12.3. , 26.3. , 9.4. , 23.4.

LAHTI

Sunnuntaisin klo 10.00 Lahden Diakonialaitoksen
Betel-salissa Sibeliuksenkatu 6B
5.2. , 19.2. , 5.3. , 19.3. , 2.4. , 16.4. , 30.4.

PORI

Sunnuntaisin klo 17.00 Väinölän kirkossa
5.2. , 5.3. , 2.4. , 7.5.

OULU - Timoteus-yhteisö

Sunnuntaisin klo 16.00 Tuulimyllynkatu 18

SEINÄJOKI

Sunnuntaina klo. 12.00 Kauppaneliö 13 as 3
12.2. , 26.2. , 12.3. , 26.3. , 9.4. , 23.4.

TAMPERE - Johannes-yhteisö

Metodistikirkossa Lapintie 4 sunnuntaisin klo 17.00
5.2. , 19.2. , 5.3. , 19.3. , 2.4. , 16.4. , 30.4.

KIRJAUUTUUS !

Odotettu uskonpuhdistajan merkittävä teos Simo Kivirannan kääntämänä

Martti Luther

**Kristuksen ehtoollisesta
- suuri tunnustus**

Sid. 224s. **Hinta 38 EUR**

Saatavana myös: Ensimmäisen
Mooseksen kirjan selitys 1-7
Sid. 431s. **Hinta 49 EUR**

Ensimmäisen Mooseksen kirjan
selitys 8-17 Sid. 444s.
Hinta 49 EUR

Ensimmäisen Mooseksen kirjan
selitys 18-34 Sid, 450s.
Hinta 49 EUR

**Kolme osaa tarjouksena
115 EUR!**

Hinnat sisältävät postimaksun.

**Tilaukset toimituksesta!
p.041-5077283**

Pyhäkön lamppu - toimitus

Päätoimittaja

Juhana Pohjola

juhana.pohjola@luthersaatio.com

Toimitusavustaja

Sakari Korpinen

sakari.korpinen@luthersaatio.com

Lehden Taitto

Pp Graphics

www.luthersaatio.com

ISSN 1457-9901

Nordea 101230-209260

Ristinpuun äärellä

Seinäjoella on vietetty Luther-säätiön messuja vajaan vuoden ajan. Yksi toiminnan vastuunkantajista on nurmola-lainen Markus Ristimäki. Hän on töissä kirjapainossa. Markuksella ja hänen vaimollaan Marjatalalla on kaksi lasta, jotka ovat muuttaneet jo pois kotoa. Kotia vartioi hirvikoira Zorro.

Puoliltapäivin kutsuttu

Jumala otti miehen kiinni ja veti sanaan ääreen kun Markus oli alta nelikymppinen ”nuori aikuinen”.

– Minulla oli kova etsimisen vimma ja rauhattomuus siitä, mitä ihmiselämä pitää sisällään ja mitä sitten kun kuolema korjaa. Vastauksia ei löytynyt yksinkertaisiin kysymyksiin, kun tällainen kouluja käymätön mies kolusi tieteiskirjoja ja psykologian aivoituksia. Siihen liittyi jopa ufoilmiöiden tutkimisia. Vaimoni, joka meillä hiljaisesti vaali körttipärintönä saatua uskoaani, piti vihkiraamattuumme yöpöydällä. Useasti sitä katselin, ja kerran kun sen sitten otin omalle puolelleni, vaimoni joutui ostamaan itselleen uuden Raamatun, Markus kertoo.

– Raamatun lukeminen alkoi minulla huokauksella: Näytä nyt Jumala minulle, oletko olemassa! Vasta jälkepäin tajusin sen rukoukseksi, johon Jumala vastasi ja totesin, että Jumala todella puhuu minulle sanassaan. Minulle syntyi kova sanan nälkä. Jumalan laki syytti, painosti ja näytti syntisyyteni. Haroin vastaan ja kapinoin,

mutta tunsin Jumalan olevan oikeassa. Sitten Jumala vei evankeliumin armoon: synnit on anteeksi annettu Kristuksessa.

– Mieleeni hiipi ajatus, olenko kenties tulossa uskoon. Ei kai nyt sentään! Jospa minä vain täällä kotona omassa oloissani harrastelisin.

Siitä jatkui edelleen Raamatun ja myös Lutherin kirjojen tutkiminen. Jumala ajoi miehen kammiostaan liikkeelle. Satoja kilometrejä autolla ajoa, tilaisuudesta toiseen. Aika sisälsi pettymyksiä ja ahdistustakin, mutta myös ilonhetkiä.

– Olin puoliltapäivin töihin otettu, mutta sain kuitenkin saman palkan kuin aamulla töihin otetut. Ammattiyhdistysmiehenä ymmärsin, että nyt oli syntynyt elämäni työehtosopimus, jota en ollut edes neuvottelemassa. En olisi edes osannut toivoa näin hyvää sopimusta ja palkkaa, Markus muistelee armon kirkastumista.

Uskovien yhteyteen

Markus kertoo, miten hänet johdatettiin miesten raamattupiiriin, jossa laddattiin täydeltä laidalta lakia ja evankeliumia ja haluttiin pysyä totuudessa, joka on Jeesus Kristus. Siinä syntinsä tunnustavassa ja Jeesuksen Vapahtajakseen uskovassa sakissa hän löysi kristittyjen yhteyden.

– Piirissämme joillakin oli ollut yhteyksiä Luther-säätiöön. Meilläkin

alkoi itää ajatus siitä, että Lakeuksille saataisiin jumalanpalvelusyhteisö.

Seinäjoen jumalanpalvelusyhteisön toiminta on pyörinyt vajaan vuoden. Lähinnä tilakysymyksen tuottamien alkuvaikeuksien jälkeen toiminta on nyt vakiintunut.

– Saamme levollisesti edetä ilman paineita. Jokainen saa palvella armolahjoineen ja näin osaltaan olla kehittämässä toimintaa eteenpäin. Yhteisön järjestäytyminen ja mahdollisesti oman paimenen saaminen on rukousaiheena, Markus valottaa.

Ristinpuu

Markus on veistänyt yhteisön alttarille ison krusifiksin, jonka tekeminen oli suuri saarna hänelle itselleenkin.

– Olen yrittänyt taltioida kuvaan sitä inhimillistä tuskaa, jota Jeesus varmasti on kokenut. Mutta en onnistunut siinä. Ehkä synä on se, että koen sydämässäni Kristuksen antaman rauhan, joka ohjautuu käsien kautta veistettävään. Enkä sano, että kokisin krusifiksit erityisen hienosti tehdyiksi. Rosoisiahan ne ovat. Jokaiselle sanoisinkin, että rohkeasti vain veistelemään. Puu on hieno materiaali - varsinkin ristinpuu.

Teksti ja kuva: JP

